

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.609 van 2 mei 2016
in de zaak A. 211.198/IX-8291**

In zake : Nils DUMORTIER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Raf Jespers
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Broederminstraat 38
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bart Martel en Heleen Vandermeersch
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 december 2013, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie – afdeling openbaarheid van bestuur van 30 oktober 2013, waarbij het beroepschrift van Nils Dumortier van 30 september 2013 tegen de weigering tot het verlenen van openbaarheid door de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie ontvankelijk en ongegrond wordt beschouwd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Inge Vos heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 april 2016.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Raf Jespers, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Bart Martel, die tevens *loco* advocaat Heleen Vandermeersch verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Inge Vos heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 16 september 2013 verzoekt Nils Dumortier, onder verwijzing naar het decreet van 26 maart 2004 ‘betreffende de openbaarheid van bestuur’ (hierna: het openbaarheidsdecreet), de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT) om inzage in de salarissen van iedereen die wordt vermeld in het organogram, zoals het op dat ogenblik is terug te vinden op de website van de VRT, en om bij voorkeur een digitaal afschrift van deze informatie te verkrijgen.

3.2. Op 26 september 2013 wordt de aanvraag tot openbaarmaking door de VRT geweigerd op grond van de volgende overwegingen:

“De VRT is van oordeel dat het vrijgeven van de salarissen van topmanagers moet worden afgewezen. Het vrijgeven van deze informatie zou de privacy van onze medewerkers schenden. Bovendien zou de openbaarmaking van deze gegevens niet opwegen tegen het economisch, financieel of commercieel belang van de VRT. Er is momenteel trouwens ook geen wettelijk kader over de bekendmaking van lonen van topmanagers bij Vlaamse openbare instellingen.”

3.3. Op 30 september 2013 stelt verzoeker tegen deze beslissing beroep in bij de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie – afdeling openbaarheid van bestuur (hierna: de beroepsinstantie).

3.4. Op 30 oktober 2013 verklaart de beroepsinstantie dit beroep ontvankelijk, doch ongegrond. Volgens de beroepsinstantie “[kan] *in casu* toepassing [...] worden gemaakt van de artikels 13, 2° en 14, 1° van het openbaarheidsdecreet” en werden deze uitzonderingsgronden terecht ingeroepen door de VRT.

IV. Onderzoek van het enige middel

Standpunt van de partijen

4.1. Verzoeker put een enig middel uit de schending van artikel 32 van de Grondwet, van de artikelen 13, 2°, en 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet en van artikel 8 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens (hierna: EVRM). Hij betwist de deugdelijkheid van de motieven die de beroepsinstantie aanhaalt voor de toepassing van de uitzonderingsgronden van de artikelen 13, 2°, en 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet.

4.2. Wat de motivering van de uitzonderingsgrond van artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet betreft, voert verzoeker aan dat ze louter dogmatisch

is en dat de beroepsinstantie in strijd met artikel 8 EVRM geen concrete belangenafweging heeft gemaakt tussen, eensdeels, de privacy van de betrokken topmanagers en, anderdeels, het belang van de openbaarheid – waarbij rekening moet worden gehouden met de omstandigheid dat de VRT een overheidsbedrijf is dat met belastinggeld gefinancierd wordt, met de specifieke functie van de VRT als openbare omroep en met de omstandigheid dat de vraag tot openbaarmaking betrekking heeft op managers die een topfunctie bekleden en die de basisverantwoordelijkheid dragen voor de werking van de omroep. De stelling van de verwerende partij dat artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet een absolute uitzonderingsgrond is waardoor geen dergelijke belangenafweging moet plaatsvinden, is volgens verzoeker in strijd met de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens, waar een proportionaliteitsafweging inzake de toepassing van artikel 8 EVRM als noodzakelijk wordt gesteld.

Verzoeker betoogt – in ondergeschikte orde – dat het motief ook in strijd is met de stelling van de verwerende partij in een eerdere beslissing “dat de in artikel 13, 2° bedoelde uitzonderingsgrond niettemin een relatief aspect vertoont; dat de decreetgever weliswaar van oordeel was dat er geen afweging vereist is met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend, maar er desondanks op wijst dat telkens en *in concreto* geoordeeld moet worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer”, aangezien te dezen geen enkel concreet oordeel is gebeurd.

Verzoeker merkt nog op dat gelijkaardige openbare omroepen, zoals de Britse BBC, precies vanuit de noodzaak van openbaarheid van bestuur de lonen van de top 50 managers wel bekendmaken. Hij stelt dat zijn verzoek niet uitzonderlijk is en legt een stuk neer waaruit moet blijken dat in diverse vooral Europese landen het bekendmaken van de salarissen van leidende figuren in openbare diensten verworven is en behoort tot de actieve openbaarheidsopdracht van de overheid. Ten slotte verwijst hij ook naar het arrest Gillberg t. Zweden van 2 november 2010, waarin het Europees Hof voor de rechten van de mens heeft geoordeeld dat het vrijgeven van persoonsgegevens van proefpersonen in een

neuropsychiatrisch onderzoek – wat volgens hem nog veel deliquer is – geen schending van de privacy van de proefpersonen of de academicus impliceerde.

4.3. Wat de motivering voor het beroep op de uitzonderingsgrond van artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet betreft, voert verzoeker aan dat de beroepsinstantie heeft nagelaten om de commerciële en financiële belangen van de VRT af te wegen tegenover de publieke functie van de omroep en om vervolgens te oordelen of de economische, financiële en commerciële belangen wel opwegen tegen de openbaarheid die principieel kleef aan een instelling met een dergelijke publieke functie. In de motivering wordt enkel het commerciële en financiële belang van de VRT in acht genomen en de VRT wordt aldus beschouwd als een speler zoals andere privéspelers in het medialandschap, zo stelt verzoeker.

Verzoeker bekritiseert ook het argument dat de openbaarmaking nadelige effecten zou teweegbrengen voor toekomstige loonbesprekingen van de VRT met haar bestaande of nieuw aan te werven personeelsleden. Hij argumenteert dat loonbesprekingen op geen enkele wijze kunnen opwegen tegen het in de Grondwet verankerd principieel recht op openbaarheid van bestuursdocumenten.

5.1. De verwerende partij antwoordt dat verzoeker, door een proportionaliteitsafweging te vereisen tussen het belang van de openbaarheid en het belang van de privacy, aan artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet een draagwijdte geeft die deze bepaling niet heeft. Artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet bevat een absolute uitzonderingsgrond waarbij de openbaarheid moet worden geweigerd van zodra deze afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. In tegenstelling tot de relatieve uitzonderingsgronden is een bijkomende afweging met het openbaar belang dat door de openbaarheid wordt gediend, niet vereist. Weliswaar vertoont deze absolute uitzonderingsgrond ook een relatief aspect, maar dit houdt louter in dat telkens *in concreto* moet worden geoordeeld of er met de openbaarheid al dan niet inbreuk op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt gepleegd. Zoals ook blijkt uit het arrest van de Raad van State nr. 126.943 van 8 januari 2004 moet een onderscheid worden ge-

maakt tussen de beoordeling of er een aantasting van een belang in het geding is en de beoordeling of die aantasting opweegt tegen de openbaarmaking van de informatie. Te dezen volstaat het dat wordt vastgesteld dat de openbaarmaking afbreuk doet aan de persoonlijke levenssfeer om de openbaarmaking te weigeren, zo meent de verwerende partij.

Onder verwijzing naar arrest Österreichischer Rundfunk e.a. van het Hof van Justitie (HvJ, C-465/00, 20 mei 2003, hierna ook kortweg het arrest ORF) en enkele beslissingen van de beroepsinstantie, stelt de verwerende partij vervolgens dat het onbetwistbaar is dat gegevens over de verloning van natuurlijke personen in principe onder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vallen. Het lijdt volgens haar dan ook geen twijfel dat de integrale openbaarmaking van de salarissen van bepaalde medewerkers van de VRT afbreuk zou doen aan de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. En die vaststelling volstaat om te oordelen dat de beroepsinstantie het openbaarheidsverzoek terecht heeft afgewezen. De verwerende partij erkent dat de motivering dienaangaande in de bestreden beslissing bondig is, maar volgens haar is deze niettemin afdoende gelet op zowel het verplicht en absoluut karakter van de uitzonderingsgrond als de manifeste inbreuk op de persoonlijke levenssfeer die uit de openbaarmaking zou voortvloeien. Het invoeren van een absolute uitzonderingsgrond legt aan het bestuur immers een minder zware motiveringsverplichting op dan wanneer de overheid zich beroept op een relatieve uitzonderingsgrond die telkens een bijkomende belangenafweging vereist, aldus nog de verwerende partij.

Met betrekking tot de argumentatie van verzoeker over artikel 8 EVRM, antwoordt de verwerende partij dat dit artikel de persoonlijke levenssfeer waarborgt en niet de openbaarheid van bestuur. Enkel wanneer afbreuk zou worden gedaan aan de persoonlijke levenssfeer moet kunnen worden verantwoord in welk opzicht de betrokken inmenging evenredig is. Met artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet heeft de decreetgever er evenwel voor geopteerd om het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer absoluut te laten primeren op het recht op de openbaarmaking van

bestuursdocumenten – de openbaarmaking moet immers geweigerd worden van zodra er sprake is van een daadwerkelijke aantasting van de persoonlijke levenssfeer. Van een inmenging in de persoonlijke levenssfeer, laat staan een proportionaliteitsafweging, kan dan ook geen sprake zijn.

In zoverre verzoeker zich beroept op de praktijk die in andere landen zou leven om (top)lonen in overheidsbedrijven openbaar te maken, gaat hij volgens de verwerende partij eraan voorbij dat er in de huidige interne rechtsorde – in tegenstelling tot wat mogelijk het geval is in derde landen – geen enkele wetstekrachtige norm bestaat die de Vlaamse openbare instellingen, zoals de VRT, of de verwerende partij een (even strenge of strengere) openbaarheidsverplichting oplegt wat de lonen of vergoeding van de medewerkers van Vlaamse openbare instellingen betreft. De verloning van medewerkers van Vlaamse openbare instellingen valt aldus nog steeds onder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Over het arrest Gillberg t. Zweden antwoordt de verwerende partij dat uit dit arrest geen conclusies kunnen worden getrokken die *in casu* relevant zijn en dat het Europees Hof voor de rechten van de mens, in tegenstelling tot wat verzoeker laat uitschijnen, in dit arrest helemaal geen uitspraak heeft gedaan over de vraag of de openbaarmaking van persoonsgegevens van proefpersonen een schending van artikel 8 EVRM zou uitmaken.

5.2. Met betrekking tot het inroepen van de uitzonderingsgrond van artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet, antwoordt de verwerende partij dat op grond van voornoemde bepaling een belangenafweging moet worden gemaakt van het economisch, financieel of commercieel belang van de VRT tegenover het belang van de openbaarheid, waarbij de openbaarheid moet worden afgewezen indien wordt vastgesteld dat het economisch, financieel of commercieel belang zwaarder weegt. Artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet vereist niet dat bij deze belangenafweging verplicht rekening moet worden gehouden met de (publieke) functie van de VRT als openbare omroep, laat staan dat die functie steeds de doorslag zou moeten geven in die zin dat alle bestuursdocumenten van de VRT

openbaar zouden moeten worden gemaakt. Uit de omstandig gemotiveerde belangenafweging in de bestreden beslissing, die door verzoeker niet wordt tegengesproken, blijkt dat de openbaarmaking van de vergoeding van de medewerkers van de VRT, bovendien gekoppeld aan de namen van de betrokken medewerkers, onmiskenbaar ernstige schade zou toebrengen aan de economische, financiële of commerciële belangen van de VRT. Het lijkt volgens de verwerende partij dan ook geen enkele twijfel dat zij in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze mocht oordelen dat het economisch, commercieel en financieel belang van de VRT moest primeren op het belang van de openbaarheid, nu deze openbare instelling opereert in een zeer concurrentieel gedreven omgeving, waarin de openbaarmaking van de gevraagde informatie bijzonder nadelige gevolgen zou hebben. Minstens toont verzoeker niet aan dat deze belangenafweging onredelijk is.

6.1. Verzoeker handhaaft in de memorie van wederantwoord zijn stelling dat er voor de toepassing van artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet op basis van artikel 8 EVRM een concrete proportionaliteitsafweging moet gebeuren tussen het belang van de openbaarheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Ter adstructie van dit standpunt haalt hij verschillende elementen aan. Zo wijst hij op de memorie van toelichting bij artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet die voor de vereiste van een beoordeling *in concreto* van de afbreuk aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer verwijst naar de rechtspraak van het EHRM. Deze rechtspraak, zo stelt verzoeker, benadert de beoordeling van de persoonlijke levenssfeer van artikel 8 EVRM vanuit de principes die uit dat artikel worden afgeleid, namelijk dat het een absoluut recht betreft, dat er bij wet van kan worden afgeweken, dat de afwijking noodzakelijk moet zijn in een democratische samenleving en dat zo dit het geval is nog een evenredigheidstoets en subsidiariteitstoets uitgevoerd moet worden. Voorts meent verzoeker dat ook het arrest van de Raad van State nr. 126.943 van 8 januari 2004 bevestigt dat een afweging *in concreto* van de belangen moet gebeuren. In die zaak betrof het de afweging tussen de openbaarmaking van een document en het geheim karakter van de beraadslaging in een nog hangend strafrechtelijk dossier en dit maakt dat de rechtspraak waarbij geoordeeld werd dat het document confidentieel moet blijven

niet getransponeerd kan worden naar de voorliggende zaak waar immers de bescherming van de privacy in het geding is.

Verzoeker zet uiteen waarom de door hem genoemde rechtspraak van het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de rechten van de mens wel relevant zijn.

Verzoeker wijst voorts erop dat hij aan de VRT – een overheidsinstantie – openbaarheid heeft gevraagd van de salarissen van de personen die in het organogram van de VRT worden vermeld. De openbaarheid kan, zo stelt verzoeker, enkel geschieden door tussenkomst van de overheid en dus betreft het een vraag naar inmenging door een overheid in het privéleven wat betekent dat artikel 8 EVRM toegepast moet worden, hetgeen een concrete proportionaliteits-toets veronderstelt.

De beroepsinstantie stelt zelf dat een beoordeling *in concreto* moet gebeuren maar verzuimt vervolgens om dit daadwerkelijk te doen, zo betoogt verzoeker. In de bestreden beslissing wordt immers louter geponeerd dat de openbaarmaking van de salarissen van de topmanagers van de VRT onmiskenbaar betrekking heeft op het privéleven, maar het is niet omdat salarissen onmiskenbaar betrekking hebben op het privéleven dat de openbaarmaking ervan een inbreuk op het privéleven zou uitmaken. Verzoeker besluit dat het relatief karakter van de uitzonderingsgrond en de noodzaak tot concrete motivering in geen enkele mate gerespecteerd werd. Bovendien is er ook een totale afwezigheid van enige overweging met betrekking tot het feit dat hij louter de openbaarmaking van de salarissen van het topmanagement heeft gevraagd en dat, vermits het om een openbare omroep gaat, het gaat om salarissen die met gemeenschapsgeld worden betaald.

6.2. Wat de tweede uitzonderingsgrond betreft, repliceert verzoeker dat de argumentatie van de verwerende partij bevestigt dat op geen enkele wijze rekening is gehouden met het openbaar karakter van de VRT. Nochtans kan de vereiste concrete belangenafweging niet los gebeuren van de realiteit en zonder

rekening te houden met wat essentieel is in zijn vraag tot openbaarmaking, namelijk de publieke functie van de VRT als openbare omroep en het gegeven dat deze met gemeenschapsgeld wordt bekostigd. Verzoeker meent dat het economisch, financieel en commercieel belang van de VRT niet kan worden losgekoppeld van de publieke functie van de VRT aangezien dat belang voor een publieke omroep anders is dan voor loutere privéfirma's die niet door overheidsgeld worden bekostigd.

7.1. In haar laatste memorie wijst de verwerende partij erop dat verzoeker niet de schending van de formelemotiveringsplicht heeft aangevoerd. De Raad van State kan, aldus de verwerende partij, dienvolgens de formele motivering van de bestreden beslissing niet beoordelen en evenmin overgaan tot een vernietiging op grond van een gebrek in de formele motivering. Alleen al om die reden kan de bestreden beslissing volgens de verwerende partij niet worden vernietigd op grond van de omstandigheid dat een motivering *in concreto* of een afdoende belangenafweging ontbreekt in de bestreden beslissing.

7.2. Wat betreft de uitzonderingsgrond van artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet benadrukt de verwerende partij dat verzoekers vraag betrekking heeft op individuele salarisgegevens van personen die *nominatim* in het organogram van de VRT worden vernoemd. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt duidelijk dat de mededeling van dergelijke gegevens aan een derde afbreuk doet aan het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen en aldus blijkt meteen dat aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet is voldaan. De verwerende partij ziet niet in hoe de bestreden beslissing, in de *in concreto* aan de orde zijnde context, nog een meer verregaande motivering zou behoeven. Een bijkomend motief dat de mededeling van de gegevens afbreuk zou doen aan het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zou, aldus de verwerende partij, in de specifieke context van een openbaarheidsverzoek dermate evident en tautologisch zijn geweest dat het een nietszeggend en overtollig motief zou uitmaken. Zij benadrukt dat van de beroepsinstantie alleen mag worden vereist dat zij nagaat of het open-

baarheidsverzoek afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en niet dat zij zou nagaan of de inmenging in het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gerechtvaardigd kan worden, aangezien dit zou neerkomen op een belangenafweging tussen het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het met de openbaarmaking nagestreefde openbaar belang, terwijl artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet geenszins een dergelijke belangenafweging vereist.

7.3. Met betrekking tot de uitzonderingsgrond van artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet argumenteert de verwerende partij dat bij de beoordeling van de motivering rekening moet worden gehouden met het toepassingsgebied *ratione personae* van het openbaarheidsdecreet. Het toepassingsgebied is beperkt tot ‘bestuursinstanties’ – hetzij publiekrechtelijke instanties, hetzij privaatrechtelijke instanties waarvan de werking wordt bepaald door publiekrechtelijke instanties of die belast worden met een taak van algemeen belang – en het gaat dus steeds om instanties met een publieke functie, met een specifiek financieringsstelsel of belast met een taak van algemeen belang. Volgens de verwerende partij kan van de beroepsinstantie redelijkerwijze niet worden verwacht dat zij nog eens uitdrukkelijk melding maakt van de evident aanwezig zijnde publieke elementen die inherent verbonden zijn aan de kwalificatie als bestuursinstantie van de entiteit waaraan het initiële openbaarheidsverzoek is gericht.

Met betrekking tot de overweging van het Hof van Justitie in het arrest ORF dat belastingplichtigen en de publieke opinie in het algemeen recht hebben om geïnformeerd te worden over de aanwending van overheidsinkomsten, antwoordt de verwerende partij dat deze overweging niet dienstig is aangezien ze slechts geldt onverminderd specifieke openbaarheidsreglementering en de daarin voorziene uitzonderingsgronden. Zij wijst er dienaangaande ook op dat bij de beoordeling van de rechtmatigheid van de beslissingen van de beroepsinstantie geen abstractie gemaakt mag worden van de mate waarin het initiële verzoek tot openbaarheid, dan wel het beroepschrift bij de beroepsinstantie, gemotiveerd is. Verzoeker heeft, aldus de verwerende partij, in het initiële openbaarheidsverzoek

niet aangegeven welk belang met de openbaarheid wordt nagestreefd. In zijn beroepschrift stelt hij enkel “dat het hier gaat om mensen met een ‘publieke dimensie’. Daarmee bedoel ik dat ze in grote mate verantwoordelijkheid hebben over de besteding van publieke middelen en/of de creatie van openbaar beleid”. Aldus blijkt dat verzoeker zijn vraag tot openbaarmaking niet heeft gesteund op het openbaar belang om over de aanwending van de overheidsinkomsten geïnformeerd te worden. Hij heeft niet verwezen naar de financiering van de salarissen van de betrokken personen, maar uitsluitend naar de (publieke) financiële middelen van de bestuursinstantie waar de betrokken personen tewerkgesteld zijn.

De verwijzing naar de overweging van het Hof van Justitie uit het arrest ORF dat “de samenbrenging van [gegevens op het gebied van personeelskosten] in een verslag [bij]draagt [...] tot het openbare debat over een vraagstuk van algemeen belang” acht de verwerende partij evenmin relevant en zij argumenteert dat verzoekers openbaarheidsverzoek geen betrekking had op de samenbrenging van gegevens in een verslag, noch – zo het al zou bestaan – op een dergelijk verslag waarin die gegevens al zouden zijn samengebracht. Integendeel had het verzoek uitsluitend betrekking op individuele salarisgegevens en uit de rechtspraak blijkt dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen dergelijke individuele salarisgegevens en in een rapport geaggregeerde gegevens.

De verwerende partij merkt ook nog op dat zij van oordeel is dat het niet aan de beroepsinstantie staat om uit te maken welke openbare belangen met de openbaarmaking mogelijk kunnen worden gediend en dat het volstaat dat de beroepsinstantie antwoordt op de argumentatie die in het beroepschrift wordt aangevoerd.

Zij is van oordeel dat uit de motivering van de bestreden beslissing afdoende blijkt dat de beroepsinstantie daadwerkelijk tot een reële belangenafweging is overgegaan en zich terecht op de uitzonderingsgrond van artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet heeft beroepen.

8.1. Wat de aangevoerde schending van artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet betreft, dupliceert verzoeker in zijn laatste memorie dat de verwerende partij ten onrechte ervan uitgaat dat steeds van de uitzonderingsgrond toepassing gemaakt moet worden indien het verzoek tot openbaarmaking betrekking heeft op individuele salarisgegevens. De verwerende partij gaat daarmee voorbij aan de noodzaak om *in concreto* te oordelen of de openbaarmaking van deze gegevens afbreuk doet aan de persoonlijke levenssfeer en aan het gegeven dat uit de motieven van de bestreden beslissing moet kunnen worden opgemaakt dat terecht een beroep op de uitzonderingsgrond werd gedaan, zo stelt verzoeker.

Beoordeling

9. Artikel 32 van de Grondwet bepaalt:

“Ieder heeft het recht elk bestuursdocument te raadplegen en er afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 134.”

10. Het Grondwettelijk Hof heeft uit de algemene omschrijving die artikel 32 van de Grondwet hanteert, afgeleid dat de grondwetgever het recht op openbaarheid van de bestuursdocumenten heeft ingeschreven als een grondrecht. Uitzonderingen op de openbaarheid van bestuursdocumenten zijn slechts mogelijk onder de voorwaarden vastgesteld door de wet, het decreet of de ordonnantie. Ze moeten worden verantwoord en moeten beperkend worden geïnterpreteerd (GwH 25 maart 1997, nr. 17/97, B.2.1 en 2.2; GwH 15 september 2004, nr. 150/2004, B.3.2).

De Raad van State sluit zich aan bij die rechtspraak.

11. Elk beroep op een uitzonderingsbepaling moet concreet worden gemotiveerd met verwijzing naar de specifieke gegevens, eigen aan de zaak. Geen enkele uitzonderingsgrond kan de grondslag vormen om aan een bestuurd systeem de openbaarheid van bestuur te weigeren.

12. Artikel 7 van het openbaarheidsdecreet voorziet voor het Vlaamse bestuursniveau in een principieel recht op inzage van bestuursdocumenten. Uitzonderingen op dit recht worden geregeld in de artikelen 11, 13, 14 en 15 van het openbaarheidsdecreet. Artikel 10 van het openbaarheidsdecreet bepaalt dienaangaande uitdrukkelijk dat de uitzonderingen op de openbaarheid “geval per geval restrictief uitgelegd” moeten worden en dat dit bovendien, wat de in de artikelen 11, 14 en 15 bepaalde uitzonderingen betreft, dient te gebeuren “met inachtneming van het met de openbaarmaking gediende openbaar belang”.

13. De beroepsinstantie verwerpt het beroep tegen de weigering van de VRT tot openbaarmaking van de salarissen van de personen vermeld in het organogram op grond van zowel de uitzonderingsgrond vervat in artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet, als op de uitzonderingsgrond vermeld in artikel 14, 1°, van dat decreet.

14. Verzoeker voert in het middel onder meer aan dat de beroepsinstantie zich ten onrechte op deze uitzonderingsgronden beroept.

Zoals reeds is uiteengezet, vereist de weigering van openbaarheid van de beroepsinstantie steeds een beoordeling *in concreto* en, in sommige gevallen, een belangenafweging. Of en hoe de beroepsinstantie zich hiervan heeft gekweten moet ergens zijn terug te vinden door de betrokkene en vervolgens eventueel de rechter. De bedoelde beoordeling moet blijken uit de motivering in de bestreden beslissing zelf of, minstens, uit stukken van het administratief dossier die onmiskenbaar aan de beroepsinstantie zelf zijn toe te schrijven. Motieven die niet zijn toe te schrijven aan het orgaan dat door de decreetgever welbepaald is opgedragen om in graad van beroep over aanvragen tot openbaarheid te oordelen, kunnen niet in aanmerking worden genomen.

Indien de in de bestreden beslissing van de beroepsinstantie veruitwendigde motieven niet zouden volstaan, ligt het dus op de weg van de verwerende partij om in het administratief dossier de stukken neer te leggen die

ervan blijk geven dat de beroepsinstantie zich van haar taak heeft gekweten en haar weigering, na de noodzakelijke afwegingen, op deugdelijke redenen heeft gegrond.

Als de motivering voor het inroepen van beide uitzonderingsgronden niet gefundeerd blijkt, inzonderheid omdat uit niets blijkt dat de voormelde afwegingen zijn gemaakt dan wel omdat die afwegingen foutief, onvolledig of anderszins ondeugdelijk blijken te zijn, moet de bestreden beslissing worden vernietigd. De verwerende partij vergist zich dan ook om het onderzoek van de wettigheid van het inroepen en toepassen van de decretale uitzonderingsgronden te reduceren tot een kwestie van formelemotiveringsplicht. Anders dan de verwerende partij stelt, betreft dit voornamelijk een probleem van materiële motivering. Zoals hierna zal blijken (*sub* 21.1 en *sub* 27) blijkt ten overvloede dat de bestreden beslissing wel degelijk formeel gemotiveerd werd.

15. Artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet luidt:

“De in artikel 4 genoemde instanties wijzen een aanvraag tot openbaarmaking af, voorzover die geen betrekking heeft op milieu-informatie:
[...]

2° als de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de openbaarmaking instemt.”

16. De bescherming van de persoonlijke levenssfeer is – net zoals de andere uitzonderingsgronden vervat in artikel 13 van het openbaarheidsdecreet – een absolute uitzonderingsgrond. Blijkens de parlementaire voorbereiding moet onder absolute uitzonderingen worden verstaan “dat de overheid de openbaarmaking moet weigeren wanneer bepaalde informatie onder de uitzonderingsgrond valt. Er moet dus geen belangenafweging plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, en de weigering tot openbaarmaking moet niet door deze belangenafweging gemotiveerd worden” (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1732/1, 24-25). Met andere woorden dient de openbaarmaking te worden afgewezen van zodra wordt vastgesteld dat het beschermde belang door de openbaarmaking zou worden aangetast.

De bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft, ofschoon het een absolute uitzonderingsgrond betreft, ook een relatief aspect (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1732/1, 25):

“er is weliswaar geen afweging met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend, maar telkens dient wel *in concreto* geoordeeld te worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.”

Het volstaat bijgevolg niet die uitzonderingsgrond op abstracte wijze in te roepen om de openbaarmaking te weigeren. Vereist is dat concreet wordt nagegaan of de openbaarmaking op het ogenblik dat ze wordt gevraagd daadwerkelijk afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Ten slotte blijkt uit de parlementaire voorbereiding dat de bedoeling en het fundamenteel uitgangspunt van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer erin bestaat (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1732/1, 25):

“om het door de Grondwet in artikel 22 en door het EVRM in artikel 8 aan eenieder toegekende recht op eerbiediging van zijn privéleven te beschermen tegen de openbaarheid van bestuur. Een schending van de persoonlijke levenssfeer kan slechts *in concreto* beoordeeld worden en maakt het voorwerp uit van een uitvoerige rechtspraak van het Europees Hof van de Rechten van de Mens.”

17. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt aldus duidelijk dat geen afweging gemaakt moet worden tussen het belang van de openbaarheid en het belang van de privacy. Het volstaat, zoals de verwerende partij terecht opmerkt, dat *in concreto* wordt geoordeeld of er al dan niet een inbreuk op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt gepleegd.

18. Een verplichting om over te gaan tot een proportionaliteitstoets kan evenmin worden gevonden in artikel 8 EVRM, dat luidt:

“1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische

samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.”

De bestreden weigering tot openbaarmaking van de salarissen van iedereen die vermeld wordt in het organogram van de VRT betreft immers geen inmenging in het bij artikel 8 EVRM gewaarborgd recht op de bescherming van het privéleven, maar omgekeerd een afbreuk aan het recht op openbaarheid van bestuursdocumenten – die slechts toelaatbaar is in geval van toepassing van in het decreet limitatief opgesomde uitzonderingsgronden.

Verzoekers verwijzingen in dit verband naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens en zijn argumentatie dat gelijkaardige openbare omroepen in andere landen de lonen van de topmanagers wel bekend maken is dan ook in zoverre niet relevant.

19. Dat de parlementaire voorbereiding stelt dat het uitgangspunt van de uitzonderingsgrond erin bestaat om het door artikel 22 van de Grondwet en het door artikel 8 EVRM aan eenieder toegekende recht op eerbiediging van zijn privéleven te beschermen tegen de openbaarheid van bestuur en voor een inhoudelijke omschrijving van het begrip ‘(schending van de) persoonlijke levenssfeer’ verwijst naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens, noopt evenmin tot het besluit dat er voor de toepassing van artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet een belangenafweging moet gebeuren in de zin van artikel 8.2 EVRM. Die verwijzing dient enkel als uitgangspunt voor wat verstaan moet worden onder de notie inbreuk op de persoonlijke levenssfeer. Van zodra *in concreto* is vastgesteld dat er sprake is van een dergelijke inbreuk moet de openbaarheid worden geweigerd; een bijkomende afweging van het belang van de openbaarheid en het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is niet vereist.

20. Rest de vraag of uit de motivering van de bestreden beslissing het noodzakelijke onderzoek *in concreto* ervan doet blijken in welke mate de op-

gevraagde gegevens vallen onder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, evenals in welke mate de toegang tot deze gegevens door verzoeker afbreuk zou doen aan deze bescherming.

21.1. In de bestreden beslissing wordt het beroep op de uitzonderingsgrond als volgt gemotiveerd:

“Overwegende dat krachtens artikel 13, 2° van het openbaarheidsdecreet een instantie een verzoek tot openbaarmaking moet afwijzen als de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Overwegende dat de beroepsinstantie vaststelt dat de openbaarmaking van de salarissen van de topmanagers van de VRT onmiskenbaar betrekking heeft op het privé leven van die managers; dat het belang van de openbaarmaking ervan vooreerst niet opweegt tegen de bescherming van de privacy van de betrokkenen.”

21.2. De beroepsinstantie stelt aldus dat de openbaarmaking van de salarissen van de topmanagers “onmiskenbaar betrekking heeft” op het privéleven van die managers. De partijen betwisten dit niet en ook de Raad van State neemt aan dat salarisgegevens behoren tot de persoonlijke levenssfeer.

Die loutere vaststelling volstaat echter niet. Het is niet omdat de openbaarmaking van salarisgegevens “betrekking heeft” op de persoonlijke levenssfeer dat hierdoor automatisch de persoonlijke levenssfeer wordt aangetast. En net daar blijft de beroepsinstantie in gebreke door niet *in concreto* te onderzoeken en vervolgens te motiveren in welke mate de toegang tot de gevraagde persoonsgegevens door verzoeker *in casu* afbreuk zou doen aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de topmanagers van de VRT.

22. Ten overvloede zij nog opgemerkt dat volgens de bestreden beslissing het belang van de openbaarmaking van de gevraagde informatie niet opweegt tegen de bescherming van de privacy van de betrokkenen, hetgeen zoals werd uiteengezet een overbodige belangenafweging is zodat hieraan geen verdere aandacht moet worden gegeven.

23. Dat het Hof van Justitie in zijn arrest ORF heeft overwogen dat in die zaak de mededeling van individuele salarisgegevens aan een derde afbreuk deed aan het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen, ontslaat de beroepscommissie er niet van om in de thans bestreden beslissing te motiveren waarom dit volgens haar in de concrete omstandigheden van deze zaak het geval is.

24. Uit de motieven vermeld in de bestreden beslissing – en de verwerende partij beroept zich op geen andere aan de beroepsinstantie toe te schrijven motieven – valt aldus niet op te maken of de beroepsinstantie zich terecht op de uitzonderingsgrond van artikel 13, 2°, van het openbaarheidsdecreet heeft beroepen.

25. De beroepsinstantie steunt de bestreden weigeringsbeslissing daarnaast ook op de uitzonderingsgrond vermeld in artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet, dat luidt:

“De in artikel 4 genoemde instanties wijzen een aanvraag tot openbaarmaking af, voorzover die geen betrekking heeft op milieu-informatie, indien ze van oordeel zijn dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van één van de volgende belangen:

1° een economisch, financieel of commercieel belang van een in artikel 4, § 1, genoemde instantie.”

26. De bescherming van een economisch, financieel of commercieel belang is – net zoals de andere uitzonderingsgronden vervat in artikel 14 van het openbaarheidsdecreet – een relatieve uitzonderingsgrond. Blijkens de parlementaire voorbereiding moet onder relatieve uitzonderingen worden verstaan “dat de [...] belangen dienen afgewogen te worden tegenover het belang van de openbaarheid” (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1732/1, 27). De uitzonderingen zijn evenwel niet facultatief, maar verplicht. Dit wil zeggen “dat indien na het proces van de belangenafweging geoordeeld wordt dat het te beschermen belang belangrijker wordt geacht dan het belang van de openbaarheid, deze uitzondering moet worden toegepast. De belangen die beschermd worden zijn maar beschermenswaardig voor zover de openbaarmaking schade aan een bepaald belang toebrengt.

En zelfs wanneer er schade aan dit belang wordt aangebracht is dit nog niet voldoende om het aan de openbaarmaking te onttrekken. Via een afwegingsproces moet duidelijk worden dat het belang dat men wil beschermen zwaarder doorweegt dan het algemeen belang dat gebaat is met de openbaarmaking” (*Parl.St.* Vl.Parl. 2002-03, nr. 1732/1, 27). Met andere woorden kan de openbaarmaking slechts worden afgewezen indien het beschermde belang door de openbaarmaking zou worden aangetast en er wordt vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen het beschermde belang.

De uitzonderingsgrond inzake een ‘economisch, financieel of commercieel belang van een instantie’ moet (*Parl.St.* Vl.Parl. 2002-03, nr. 1732/1, 28):

“het beleid of de beleidsintenties van de instanties (algemeen belang) en de economische, financiële en commerciële belangen van alle instanties die onder de bevoegdheid van de gehele Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest vallen, beschermen tegen het risico van speculatieve daden die voorkennis van informatie kan meebrengen. De decreetgever achtte een verdere beperking van deze uitzonderingsgrond niet nodig, gelet op de belangenafweging die voor het invoeren van deze uitzonderingsgrond verplicht is. Door deze belangenafweging zijn het immers alleen maar fundamentele belangen van de overheid die kunnen opwegen tegen de openbaarmaking en bijgevolg beschermd kunnen worden.”

27. In de bestreden beslissing wordt, wat de ingeroepen uitzonderingsgrond vervat in artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet betreft, het volgende gesteld:

“Overwegende dat krachtens artikel 14, 1° van het openbaarheidsdecreet een instantie bovendien een verzoek tot openbaarmaking dient af te wijzen als ze van oordeel is dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een economisch, financieel of commercieel belang van de desbetreffende instantie;

Overwegende dat deze bepaling precies tot doel heeft de economische, financiële en commerciële belangen van alle instanties die onder de bevoegdheid van de gehele Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest vallen te beschermen tegen het risico van speculatieve daden die voorkennis van informatie kan meebrengen;

Overwegende dat het hier een relatieve uitzonderingsgrond betreft en dat derhalve slechts de fundamentele belangen van de overheid kunnen opwegen tegen de openbaarmaking en bijgevolg beschermd kunnen worden;

Overwegende dat de VRT aan de beroepsinstantie opwerpt dat de VRT opereert in een concurrentieel medialandschap waarbij de bekendmaking van informatie aangaande de verloning van haar personeelsleden haar concurrenten een ongerechtvaardigd voordeel zou verstrekken bij de afwerving van VRT personeelsleden; dat het openbaar maken ook nadelige effecten zou teweegbrengen voor toekomstige loonbesprekingen van de VRT met haar bestaande of nieuw aan te werven personeelsleden;

Overwegende dat de beroepsinstantie erkent dat de VRT opereert in een bijzondere sterk concurrerende sector, waar de commerciële en financiële belangen groot zijn; dat de salarissen van de managers die een topfunctie in die sector bekleden derhalve gevoelige informatie uitmaakt; dat de openbaarmaking van de salarissen van de topmanagers van de VRT een voordeel zou verschaffen bij de concurrerende organisaties die niet onder de bepalingen van het openbaarheidsdecreet vallen; dat het niet onrealistisch is dat bij de openbaarmaking van de salarissen voor het topmanagement er ingevolge de concurrentie in die sector er een stijging zou zijn van die verloning in die subtop wat economisch nadelig is.”

28. De beroepsinstantie herhaalt in de eerste drie aangehaalde alinea's op algemene wijze de decretale uitzonderingsgrond evenals de memorie van toelichting erbij.

Wat de concrete beoordeling betreft van de beslissing van de VRT, blijkt dat de beroepsinstantie vervolgens heeft onderzocht of er te dezen sprake is van een economisch, financieel of commercieel belang in hoofde van de VRT en of de openbaarmaking van de gevraagde documenten schade zou toebrengen aan het beschermde belang. Zij argumenteert dat de VRT opereert in een bijzonder sterk concurrerende sector waar de commerciële en financiële belangen groot zijn en dat de openbaarmaking van de salarissen van de managers die een topfunctie bekleden, schade zou toebrengen aan het commercieel en financieel belang van de VRT aangezien dit een voordeel zou verschaffen bij de concurrerende organisaties die niet onder de bepalingen van het openbaarheidsdecreet vallen en mogelijk ook zou leiden tot een stijging van de verloning in die subtop wat economisch nadelig zou zijn.

29. De beroepsinstantie belicht aldus op welke wijze naar haar oordeel de beschermde belangen van de VRT geschaad zijn door de gevraagde openbaarmaking. Dit is geen afweging van belangen, maar een eenzijdige vaststelling. De beroepsinstantie verliest het algemeen belang dat met de openbaarheid van bestuur is verbonden, geheel uit het oog. Dit belang vertoont bovendien een zekere specificiteit omwille van de wijze van financiering en de aard van de VRT – een publieke omroeporganisatie in de vorm van een naamloze vennootschap van publiek recht – en het feit dat de aanvraag aldus, minstens gedeeltelijk, met gemeenschapsgeld gefinancierde salarissen betreft. In zijn arrest ORF van 20 mei 2003 wees het Hof van Justitie er uitdrukkelijk op dat in een democratische samenleving de belastingplichtigen en de publieke opinie in het algemeen het recht hebben, geïnformeerd te worden over het gebruik van overheidsinkomsten, met name op het gebied van personeelskosten. De samenbrenging van die gegevens in een verslag draagt volgens het Hof bij tot het openbare debat over een vraagstuk van algemeen belang en dient dus het openbaar belang. De Raad van State valt deze overwegingen bij. De gevraagde openbaarmaking staat hier dus tevens in functie van het openbaar belang.

Overigens vindt de Raad van State noch in de aangehaalde motivering noch overigens in het administratief dossier terug of bij de concrete inschatting van de economische, financiële en commerciële belangen die gediend zijn met een geheimhouding van de salarissen van de topmanagers van de VRT en vervolgens bij de afweging van die belangen door de beroepsinstantie onderzocht is of en in welke mate haar concurrenten in het medialandschap mogelijk zelf ook onderworpen zijn aan zekere openbaarheidsregels over hun remuneratiebeleid in het kader van de zogenaamde *corporate governance* en het deugdelijk bestuur (zie inzonderheid artikel 96, § 3, van het Wetboek van Vennootschappen), wat in voorkomend geval de vraag doet rijzen of de impact van de schade in een meer genuanceerd licht is te stellen.

Dat het toepassingsgebied *ratione personae* van het openbaarheidsdecreet beperkt is tot bestuursinstanties en dat het dus steeds zou gaan om

instanties met een publieke functie, met een specifiek financieringsstelsel of belast met een taak van algemeen belang, ontslaat de beroepsinstantie niet van haar plicht om deze elementen, die onbetwistbaar verband houden met het belang van de openbaarheid, uitdrukkelijk mee in haar redenering te betrekken.

30. Niet alleen vermeldt de beroepsinstantie niets over het belang dat met de openbaarheid van bestuur is verbonden, zij blijft ook volledig in gebreke om een afweging te maken van het belang van de openbaarheid en de economische, financiële en commerciële belangen van de VRT en om vervolgens te motiveren waarom de economische, financiële en commerciële belangen van de VRT naar haar oordeel zwaarder zouden doorwegen dan het algemeen belang dat met de openbaarmaking wordt gediend.

31. De beroepsinstantie heeft derhalve niet in overeenstemming gehandeld met de vereisten om een beroep te kunnen doen op de uitzonderingsgrond van artikel 14, 1°, van het openbaarheidsdecreet.

32. Het middel is in de aangegeven mate gegrond. Aangezien de beide door de beroepsinstantie ingeroepen uitzonderingsgronden niet steunen op deugdelijk vastgestelde motieven, dient de bestreden beslissing te worden vernietigd.

V. Rechtsplegingsvergoeding

33. Op de in de laatste memorie van verzoeker geformuleerde vraag om het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding toegekend te zien worden, kan niet worden ingegaan. Het koninklijk besluit van 28 maart 2014 ‘betreffende de rechtsplegingvergoeding bedoeld in artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973’ is, gelet op zijn artikel 9, slechts van toepassing op de annulatieberoepen ingediend vanaf 2 april 2014.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 30 oktober 2013 van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie – afdeling openbaarheid van bestuur waarbij het beroepsschrift van Nils Dumortier van 30 september 2013 tegen de weigering tot het verlenen van openbaarheid door de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie als ontvankelijk en ongegrond wordt beschouwd.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 mei 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren